

Kemecsei krónika

II. évfolyam 4. szám Ára: 20Ft 1996. december

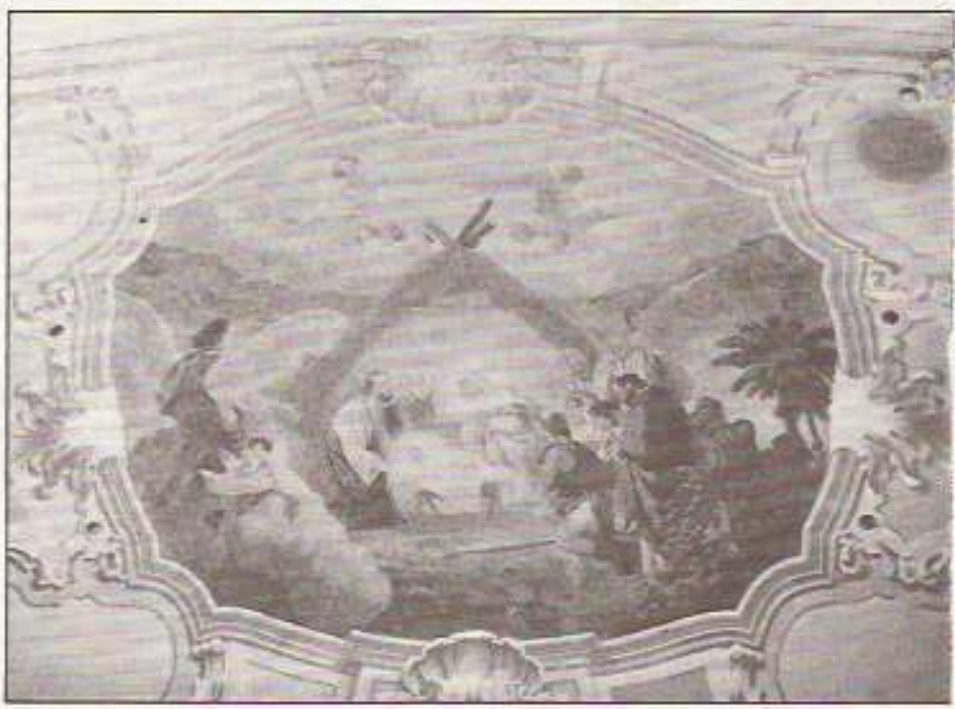


AJÁNLÓ

- * Képviselőink 2. oldal
- * Gazdálkodásunkról 3. oldal
- * Címerünk 6. oldal
- * Sport 8. oldal

BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS EREDMÉNYEK BEN GAZDAG, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNNAK

**AZ ÖNKORMÁNYZAT
TISZTSÉGVISELŐI,
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
TAGJAI
ÉS A SZERKESZTŐSÉG
MUNKATÁRSAI**



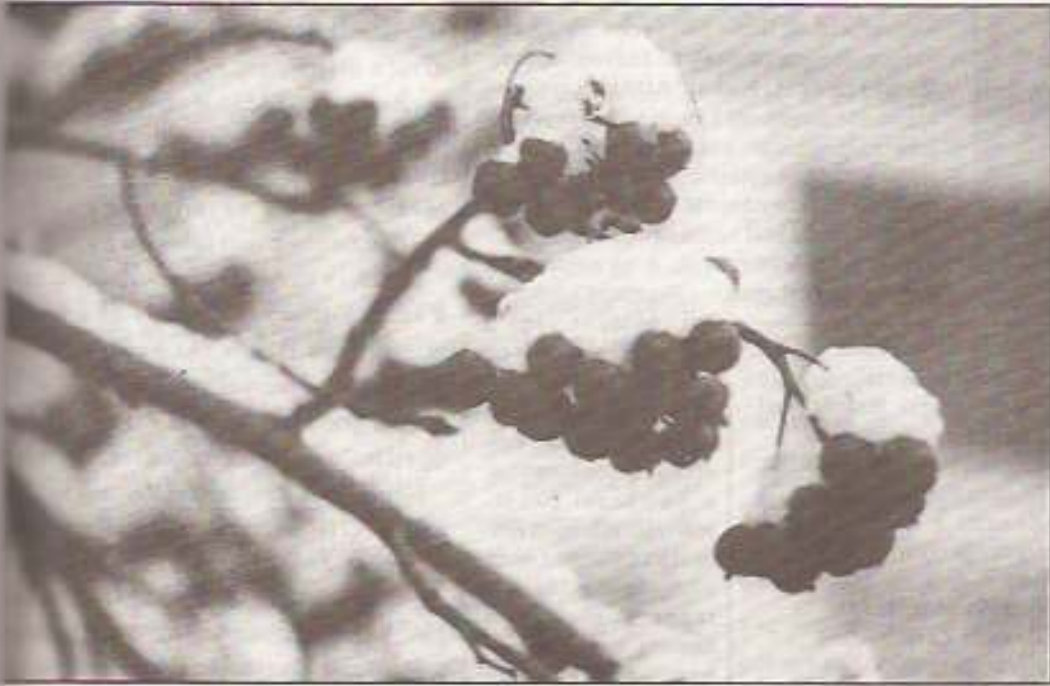
Mindenki karácsonyfája

Az ünnepek közeledtével mind izgatottabban latolgatjuk, vajon mit találunk majd a fa alatt, ha annak eljön az ideje. A képviselő-testület most is gondolt arra, hogy bizony a lakosság döntő többségének igen-igen lapos a pénztárcája. Ezért úgy döntött, a községi bölcsőde, óvoda, iskola karácsonyfája alá odateszi szerény, de jószívű ajándékát, remélve, hogy többszáz gyerekeknek szerez ily módon is egy kis örömet.

DUBÓCZKY KRISZTINA: KARÁCSONY

*Havat harap a kőd,
A földrefagyott utakon
embertömeg döcög,
A csönd lábra kél:
karácsonyt szítál a tél.*

(Jécsák Dollí felvételei)



Képviselőink

Szántó Klára



1943. január 20-án születtem Kemecezen. Itt végeztem általános iskolámat, majd Nyíregyházán érettségiztem. Érettségi után hat hónapig dr. Zám-bory Kálmán doktor úr mellett dolgoztam Imoki beosztásban. 1962 tavaszán eredményesen felvételiztem az Állami Védőnőképzőbe, Szegedre. 1964

március 14-én védőnői oklevelet szereztem, a Kótaj községbe neveztek ki védőnőnek.

Szakmai tevékenységem mellett hamar bekapcsolódtam a település közéletébe. Már 1964 őszétől a Vöröskereszt helyi szervezetének titkára, 1967 március 18-ától a Kótaj községi tanács tagja, majd két év múlva a végrehajtó bizottság tagja lettem egészen 1989. január 16-áig.

1981. március 18-án főiskolai oklevelet szereztem az Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Főiskolai Karán. Családi körülményeim megváltozása után 1989. január 16-ától áthelyezéssel hazakerültem Kemece-re. Igyekeztem a községet minél előbb jól megismerni. Úgy érzem, mindkét községben elfogadtak a gondozottaim és az ott élő emberek nagy része is. Szakmai munkámat és képviselői tevékenységemet legjobb tudásom szerint, lelkiismeretesen igyekszem végezni, hogy ezzel Kemece nagy-község lakosainak érdekelt szolgáljam.

Kemecezen születtem, 1957. április 10-én, szüleim is idevalósiak.

Általános iskolai tanulmányaimat szülőfalumban végeztem 1971-ig, majd a Nyíregyházi Mezőgazdasági Szakközépiskolában folytattam, és középfokú gépész szakmát szereztem.

Első munkahelyem is Kemece-séhez kötődik, a helyi ÁFÉSZ-nél helyezkedtem el, majd a TŰZÉP-telep dolgozója lettem, ahol jelenleg is tevékenykedek.

Nős vagyok, feleségem a kemecei bölcsődében dolgozik, mint gondozónő. Két fiúgyermekünk van, akik középiskolai tanulmányaikat végzik.

Általános iskolás korom óta részt veszek a közeleti tevékenységben, úttörővezető, ifjúsági vezető voltam. 1971 óta aktív részese vagyok a sportegyesület munkájának mint sportoló, illetve mint vezetőségi tag.

Tasi István



1990-ben választották me-
önkormányzati képviselő-
négy év elteltével pedig a
1994. évi választáskor me-
erősítettek, amit ezúton is me-
köszönök.

Ezen irányú munkámban sa-
relném tudásom legjavát me-
va a lakosságot, illetve me-
mecse községet szolgálni.

ÁRT

A fenti három betű nem más jelent, mint egy-egy település Általános Rendezési Tervét. Egészen a közelmúltig bárki megtekinthette, hiszen a lepedő méretű térképek nyomában a szemébe ötlöttek mindazoknak, akik beléptek a polgármesteri hivatal ajtaján. A függesztett okmányokat az érdeklődők nem csupán megtekinthették, hanem a felülvizsgálás nyomán javasolt változásokról a véleményüket is elmondhatták. Ezt jónéhányan meg is tették, s észrevételeiket a képviselő-testület az ÁRT véglegesítésekor figyelembe is veszi.

Számlavezető: továbbra is az OTP

Eldöntöttük a legfontosabb adat: országosan az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. vezeti az önkormányzatok számláinak hozzávetőlegesen 90 százalékát. Kokas Attiláné megyei igazgatóhelyettesről tudjuk, hogy megyénkben ez pontosan száz százalék, hiszen mind a 228 települési önkormányzat, plusz a megyei önkormányzat is az OTP ügyfele.

A pénzügyintézzel kötött szerződések visszavonásig érvényesek, s ha valamelyik önkormányzat netán változtatni kívánna, ezt október végéig kell megtennie. Bár az utóbbi években egyre több bank jelent meg a piacon, s ezáltal erősödött a konkurencia, a kemecei önkormányzat hűsége maradt az OTP-nez, mert bízik negyedszázados tapasztalataiban, s korrekt kapcsolatukban.

Elkeltek a Titász-részvények

Az elmúlt egy-két hónapban sok települési önkormányzatnak kellett szembenéznie azzal a dilemmával: mihez kezdjen a tulajdonában lévő Titász-részvényekkel. Valahol arra gondoltak, hiba lenne elváltatni, ha a tyavetyélni, hátha később az osztalék révén, illetve a névérték emelkedés következtében pénzt fialnak a papírok.

Mások - a többség - úgy okoskodott, hogy a közeli jövőben nincs esély az árfolyam növekedésre, ki tudja, lesz-e egyáltalán osztalék, s különben is most szorítanak az anyagi gondok. Számoltak, kalkuláltak, úgy döntöttek, piacra dobják részvényeiket.

Nem történt ez másként Kemecezen sem. Itt is az OTP Bróker Rt. állt elő kedvező ajánlattal. Ahhoz képest, hogy sok önkormányzat örült az ötven százalékos kínálatnak, községünkben sikerült 52 százalékos feltomáraszni a vételárat.

Kemecei Krónika

Kemecei Nagyközség
Önkormányzatának és
lakóinak lapja
Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő:
Dr. Fekete Antal
Felelős kiadó: Szentpéteri
József polgármester
Megjelenik a Heli Szó Plusz
Bt. gondozásában
Készült a Start Vállalat
Nyírségi Nyomda üzemé-
ben
Felelős vezető:
Balogh Zoltán
vezérigazgató

AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁRÓL

Két fajsúlyos, zsebbevágó téma állt a képviselő-testület november 28-ai ülésének közép-pontjában. Az egyik az idei esztendő első háromnegyed évének gazdálkodásáról szóló tájékoztató volt, a másik a jövő évi költségvetés irányelveit bemutató előterjesztés. A testület élénk vita után mindkettőt elfogadta, mi pedig az alábbiakban adjuk közre a leginkább érdeklődésre számot tartó részleteket.

Szeptember végi kassza

Az első háromnegyed év legfontosabb jellemzője, hogy az önkormányzat intézményeinek működése zavartalan volt, a létszámcsökkentéshez kapcsolódó, törvényben előírt kötelezettségeit (végkielégítés, nyugdíjas nyugdíj) maradéktalanul teljesítette. A testület által meghatározott létszámstop változatlanul érvényben van, hiszen a jövő évi költségvetés további csökkenéseket irányoz elő.

A költségvetési rendelet végrehajtását nehezítette, hogy közben adódott néhány olyan műszaki probléma, amely azonnali megoldást, intézkedést igényelt (ilyen volt az Árpád utcai iskola fűtésének, illetve a Kossuth utcai iskola vízszervezetének cseréje). A mármon jelentős felújítások álltak: az óvoda, a bölcsőde, az iskola festése, mázolás, az óvoda és az iskola konyhájának felújítása, ajtó és ablakok vásárlása, tatarozás stb. De kell sorolnunk továbbá a másfél milliós járdaépítést, a szőlő szertár és a sportöltöző felújítását, csapadékcatornák felújítását, vagy például az egyháznak nyújtott háromnegyed milliós támogatást.

Szennyvíz-fejlemények

Lapunk több ízben hírt adott arról, hogy a képviselő-testület döntése alapján az önkormányzat elkezdte a szennyvíztisztító és a csatornahálózat kiépítését.

A megyei fejlesztési tanács a beruházás szakaszos megvalósítása érdekében benyújtott pályázatot kedvezően bírálta el, s 13 millió forintot ítélt meg fejlesztési támogatás gyanánt. A közbeszerzési törvény előírásainak megfelelően megtörtént a kivitelezői pályázat kiírása. A dokumentációt három pályázó vitte el, illetve nyújtotta be, s a boríték-bontás után a Nyírbau Kft-t hirdették ki győztesnek.

A finanszírozással összefüggő kérdések rendezése folyamatban van, az önkormányzat a Kincstárral, az OTP-vel és a megyei fejlesztési ügynökséggel a szerződést megkötötte, illetve megkötötte. A beruházás a szennyvízkezelő telep rendezésével megkezdődött, s az első ütemben megépül a 170 köbméter kapacitású tisztító, illetve ezt követően a közel négy kilométer hosszú vezeték építése. Az önkormányzat – miként eddig is – a jövőben is folyamatosan tájékoztatja a település lakosságát.

Jövő évi pánztárcánk

A települési önkormányzatok 1997. évi költségvetésének irányelveit döntő mértékben meghatározza a gazdaságpolitika alakulása, a központi költségvetés. Az egymásra épülő éves költségvetések jelölik ki a megoldásra váró stratégiai feladatokat, fejlesztési célokat. A szennyvízberuházás esetében azt kell alaposan végig gondolni, mennyi a költségvetési rendelkezésekben előirányozható fedezet, mennyi a pályázati úton megszerezhető pénz, s mekkora lakossági hozzájárulásra lehet számítani. Ezek ismeretében kell azután dönteni a beruházás reálisan megvalósítható mértékéről.

Ami a várható bevételeket illeti, ezek legfontosabbika a normatív állami hozzájárulás, ehhez jönnek az áthelyezett központi adók (szja és gépjárműadó). A gépjárműadó mértéke nem változik, azaz marad a mázeánkénti 400 forint, aminek a fele helyben marad. A helyi iparüzési adó a legjelentősebb saját bevételi tétel, de ennek mértékén sem kíván változtatni az önkormányzat. Várhatóan növekedni fog viszont a magánszemélyek kommunális adója (mivel letelik a gázberuházás megvalósításának támogatásához kapcsolódó mentesség), de ennek nagyságrendje a költségvetés egészén belül elenyésző. Végül

bevétel eredményezhet még az önkormányzati vagyon értékesítése (telkek eladása, helyiségek bérbeadása és egyebek).

A kiadásoknál elsődleges szempont, hogy a szennyvízberuházás megvalósítása érdekében céltartalékot kell képezni. A másik döntő feladat az intézményrendszer folyamatos működtetése. Utóbbiaknak felelősen kell térképezniük azt, hogy saját bevételeiket miképpen tudják növelni, javaslatot kell tenni a tartalékok feltárására.

Törekedniük kell arra is, hogy új ellátási formákat vonjanak be, például alapítványok létrehozásával, pályázatok benyújtásával a közhasznú munkavégzés adta lehetőségek kiaknázásával.

Számba kell venni a felújítás munkálatait, el kell készíteni a létszámterveket, át kell tekinteni a szociális feladatokat, e kell készíteni a kisebbségi önkormányzat külön költségvetését. A költségvetési főösszeg másfél százaléka képezni az általános tartalékot.

Természetesen mindez kerek jellegű, a gazdasági és politika környezet változása évközi módosításokat tesz szükségessé. A végleges költségvetésnek tehát olyannak kell lennie, hogy lehetővé tegye az indokolt beavatkozásokat

Folytatódik, folyamatosan halad településünk széplőse, csinosítása. A legutóbbi célt szolgáló akció során 350 darab díszfa (gesztenye, hárs, juhar, díszalma és szilva, japán akác stb.) került a falu utcáira, intézményeinek kertjébe, udvarába. Ezen kívül száz gyönyörű rózsabója is a falu szebbé tételét szolgálja.

A "zöld program" ezzel nem ér véget, hiszen az önkormányzat azt a célt tűzte ki, hogy a falu több mint ezer lakásának mindegyike elé legalább három fa kerüljön. Természetesen senkit sem akadályoznak meg abban, hogy nem várva az önkormányzat akciójára, maguk ültessenek házuk elé fát, virágot, bokrot, bármilyet, csak zöldelljen...

A legtöbb gondot az okozza, hogy a kiültetett növényeket már lopják is! Ha

Fák, virágok



A szociális otthon udvarát Demeter Matyás szépíti (fotó: J.D.)

azt szeretnénk – márpedig remélhetőleg azt szeretnénk

mindannyian –, hogy az erőfeszítések ne legyenek hi-

abavalók, kérjük, mindenki gyázzon rájuk!

IGAZGATÓVÁLTÁS AZ ISKOLÁBAN

A szóbeszédnek, mendemondák elterjedésének véget, s anélkül, hogy a történelmet minősítenék vagy kommentálnánk, pusztán a tényekre hagyatkozva adjuk közre az általános iskolában a közelmúltban történt igazgatóváltás eseménysorát.

Október 10-én előbb a két igazgatóhelyettes, majd másnap Kóvessdi István igazgató jelentette be a polgármesteri hivatalban lemondási szándékát, mondván, nem tudnak, illetve nem akarnak együtt dolgozni. Az intézmény vezetőjének írásbeli felmondását – melyben megromlott egészségi állapotára hivatkozott – a képviselő-testület az ezt követő hétfőn, azaz október 14-én tárgyalta meg. A felmondást tudomásul vette, egyidejűleg a következő naptól megbízta Lucza Jánost az igazgatói teendők ellátásával.

A fővényi előírásoknak megfelelően az önkormányzat pályázatot írt ki, s ez november 27-én meg is jelent a hivatalos közlönyben. A pályázatok benyújtására 30 nap áll rendelkezésre, ezek elbírálására további 30 nap. Ebből következően a végleges döntés február elején születethet meg.

A VÁLLALKOZÓKÉRT, A VÁLLALKOZÓKRÓL

Az önkormányzat több éves törekvése az, hogy a maga eszközeivel és lehetőségeihez mérten támogassa a községben tevékenykedő vállalkozókat. Ennek jegyében döntött úgy a képviselő-testület a legutóbbi ülésén, hogy a helyi iparüzési adó mértékét változatlanul hagyja, mi több, egy évig mentességet kap ezalól az a vállalkozó vagy gazdasági társaság, aki illetve amely új vállalkozást indít.

A közhasznúak haszna

Az önkormányzat odafigyel a rászorulóakra, azokra, akik váratlanul nehéz helyzetbe kerültek. Vonatkozik ez nemcsak a faluban élőkre, hanem a tanyaslakokra is. Bizonyítja ezt, hogy a közelmúltban két családnak siettek segítségére házuk teljes tatarozásával, illetve a kémény felrakásával. A munkákat a közhasznú munkások brigádja végezte el.

Ugyancsak az ő kezük munkáját dicséri, hogy már nem kell nyakig járni a sárban a benzinkút körül, hiszen nemrégiben körbebetonozták. Szintén a közhasznú foglalkoztatás jóvoltából korszerűsödött a futballpálya a kerítés rendbetételével, a kapu áthelyezésével.

A témához tartozik, hogy rendeződött Kemecsei Tüzéppel telep sorsa. A csődje után követően Vajkó Zoltán és Tasi István vásárolták meg, s bőséges áruválasztékkal várják a közönséget.

A vállalkozók körét bővítette Balás László is, aki a Csabák-Transit Kft. telephelyén élelmiszer diszkont üzletet nyitott.

Gyorssegély a focinak

Nem csupán a tabellán elfoglalt hely miatt fő a feje a kemecsei labdarúgóknak, hanem az egyesület anyagi gondjai miatt is. Hogy erről itt, és nem a sportrovatka esik szó, annak az a magyarázata, hogy az önkormányzat képviselő-testület nemrégiben fémálló forintos gyorssegélyt szavazott meg a költségvetési rendelettel rögzített támogatáson felül.

Kikötötték azt is, hogy ez az összeg kizárólag a labdarúgó szakosztály egyik súlyosabb nehézségeinek áthidalására fordítható. Így aztán bizvást állíthatjuk, hogy a helyi futball legfőbb szponzora nem más, mint maga az önkormányzat.

NEMZETI ÜNNEPÜNKÖM

Bensőséges ünnepségen emlékezett meg a település lakossága az 1956-os forradalom és szabadságharc 40. évfordulójáról. Az ünnapi szónok Vinnai Győző történész, a népközközlői egyesület elnöke volt, majd az ifjúsági klub fiatal tagjainak ünnepi műsora következett. Az emlékműnél Pusztai Endre református lelkész mondott imát.

Az ünnepség a milicentenárium jegyében a helytörténeti múzeum meglátogatásával folytatódott, ahol Lucza János tanár úr, a gyűjtemény lelkes gondozója tájékoztatta a megjelenteket a múzeum gyarapodásáról. A könyvtárban Új Anna, a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola tanára tartott nagy érdeklődést kiváltó előadást a honfoglalásról.

Magyarok – határon innen és túl

Nyíregyházán, a Korona szálló Kodály termében november 15-én ülésezett a Magyarok Világszövetségének megyei választmánya. A tanácskozáson az elnökség tagjává választották Szentéptéri Józsefet, városunk polgármesterét.

Tudjuk, hogy célul tűzték

ki a helyi szervezet megalakítását is. Ennek gyakorlatias oka is vannak, hiszen Kemecsen is több olyan család él, akik határainkon túlról települtek ide, másrészt több helybéli vállalkozó próbál kelet felé tájékozódni, s a szervezet nekik is segíteni kíván hasznos tanácsokkal.

Fél évszázad együtt

1996-ban ünnepelték 50. házassági évfordulójukat

1. Celesztu Antal – Gégény Julianna, Szent István u. 78.sz.

1946. 02. 09. – 1996. 02. 30.

2. Mahár Andás – Márczi Antónia, Petőfi u. 38. sz. 1946. 02. 16. – 1996. 02. 16.

3. Kulcsár István – Asztalos Erzsébet Deák F. u. 2. 1946. 10. 12. – 1996. 10. 12.

4. Császár András – Ignecz Erzsébet, Szent I. u. 73. sz. 1946. 10. 12. – 1996. 10. 12.

Szavainkkal gratulálunk és jó egészséget, békés családi életet, boldogságot kívánunk!

Advent és karácsony

Készülünk a karácsonyra. Erre való az a négy hét, míg az adventi időszak tart.

A római katolikusok templomában december 19-20-21-én adventi lelkigyakorlatra várják a híveket. A nyíregyházi kamiliánus rend vezetője, Anton Gots atya és segítőtársa hirdeti az ígét. Ez egyúttal lehetőség teremt a kamiliánus család népszerűsítésére, esetleg egy kemecsei kamiliánus szervezet is megkezdheti működését. 24-én, vigília napján egy napos szentségimádás lesz a templomban. Este 11 órától "éjféli" mise, előtte pásztorjátékok adnak elő a hittanások.

25-én a karácsonyi ünnepi szentmise a szokott időben, reggel 9 órakor kezdődik.

26-án görög katolikus szertartás szerint tartják ugyancsak 9 órától.

29-én, Szentcsalád vasárnapján 9 órától lesz szentmise. 31-én este 6 órától évvégi hálaadás, anyagi és lelki beszámoló.

Újév első napján szintén 9 órától kérünk áldást az új esztendőre.

Fotográfiaiák

Valóságos fényképhegyek tornyosulnak (sok egyéb írat, dosszié, újság) mellett a polgármesteri íróasztalon. Rendeltetésük felől érdeklődve megláttuk, a szebbnél szebb színes felvételek többféle célt szolgálnak. Készül a Kemecse történetfeldolgozó kötet, már csak az utolsó simítások vannak hátra, s ha a nyomdai munkálatokkal is sikerül végezni, talán még az idén az olvasók kezébe kerülhet. Ennek mellélete lenne egy fényképsorozat. Lapunkban is több ízben hírtl adtuk,

hogyan településünk megcélozta a városi rangot. A pályázathoz egy fotóalbum kapcsolódik, ebbe kerül a felvételek egy csokra.

Régi igény látszik teljesülni azzal, hogy a nem túl távoli jövőben kemecsei képeslapot is vásárolhatunk, küldhetünk, ez a harmadik célja a fénykép-sorozatnak. Végül a tervek között szerepel az is, hogy a legszebbek, a legjellemzőbbek kinagyítva a helyi múzeum falait díszítik majd.

Elkeltek a Hunya-képek

A tiszakanyáron élő pedagógus, amatőr festőművész, Hunya Béta munkáiból válogatták azt a kollektívát, amelyből november közepén rendeztek kiállítást településünk könyvtárában. Bár a művek formanyelve egyeseknek talán szokatlan volt, a siker nem maradt el. Bizonyítja ezt nem csupán a látogatóinak nagy száma, hanem az is, hogy sokan a pánztárcájukat is kinyitották és szobájukat azóta Hunya-kép díszíti.



Helytörténet - hagyományörzés

Három kalász címerünkben

Településünk címerében a kalászkok a község földművelésének múltjáról, jelenéről és jövőjéről is beszélnek.

Kemecse a Rétköz és a Nyírség határán fekszik. A félig lápos, félig dombos határ biztosította, hogy minden időben volt elég szántóföldje, olyan időszakban is, amikor a rétközi területen az árvíz uralkodott.

A megyei levéltárban őrzött 1760-as kemecsei iratokon a községi pecséten **e k e - y a s** látható. A pecsét is tanúsítja, hogy a lakók a földműveléséből éltek.

A községben több ízben tártak fel gabonaveremeket. Legutóbb a vízhálózat építése során, a Mórész Zsigmond utcán találtak ilyen veremeket, melyek bizonyítják, hogy itt mindig bőven termelt gabona, amit szakszerűen tároltak.

A hagyomány szerint a község régi harangja is hirdette: *"b ú z á t - g a b o n á t"*, amiből bőven termelt. A Rétközben épült Tiszarád harangja azt mondta: *"Nincsen kenyér R á d o n , majd vesznek a nádont!"*

A Rétközben élő emberek az inséges években gyékénylövet, tukorcát is ettek. A kemecsei emberek nem szorultak a tukorcára. Felesleges gabonájuk is volt, amit a rétközi falvakban adtak el.

Kiss Lajos néprajztudós írja Kemecseről: *"Az 1722-i kivizsgálás szerint három nyomásra vagyont osztva a határ, melyekben megterem a tiszta búza és kétszeres élet, rozs, árpa, zab, len, kender és mindenféle élet. Termeltek még kevés vótért".* A vótért ma már a legöregebb emberek sem ismerik.

Hogedűs Dezső ibrányi helytörténészről tudtam meg a következőket: a vótér a középkorban került Németországból a Rétközbe. Gabonálszittel keverve sütöttek belőle kenyeret, főztek belőle sűrű kását is.

A búza, rozs, kétszeres volt a fő növény, de mindig termeltek árpát is, főleg a tavaszi fajtát. A tengeri termelése is mindig jelentős volt.

Régen termeltek kölest is, másodveteményként. Kásakészítő malma is volt a falunak. Fél évszázaddal ezelőtt len és kender is termelt a község határában. Magjáért és rostjáért termelték. Ezek a növények voltak a házi fonás-szövés alapanyagai.

Régen dohányt mindenki ültethetett saját

szükségletére a kertjébe. A századfordulón kezdődik meg a dohány nagybani termelése. Akkor jelennek meg főleg az uradalmakban a nagy dohányszárító pajták.

A jelentősebb dinnyetermelés az 1870-es években kezdődik a községben, amikor a Heves megyéből jött Berényi Tamás római katolikus plébános a pap-tagban dinnyeföldet osztott. A nagybirtokokon is megjelennek a nyaranta visszatérő hevesi dinnyések, akik a dinnyeföldön ástott "burgyában" éltek húsvétól az őszi Lőrinc napig.

Gyerekkoromban a napraforgót "egylábú disznónak" is nevezték mert olaját használták a szegény családok a disznósír hiánya miatt. /Akkor senki sem mondta, hogy az olaj egészségesebb táplálék a zsírnál! A napraforgó szegélynövény volt a tengeri táblák körül.

A cukorrépat régóta ipari célra termelik vidékünkön is. A kemecsei vasútállomás kezdettől fogva, napjainkban is lebonyolítja a cukorgyári répa szállítást. A kemecsei állomásról keskeny iparvágány indult ki, amely érintve a Haas-tanyát, a halászi kendergyárat, herceg Odescalchi jalapáni tanyáján ért véget. A "lőrökocsikat" ló, vagy kis gőzmozdony vontatta. Az iparvágány az akkor faluszelei úton, a B U G Ó C Á N kanyargott, ami csak gyéren volt beépítve. /Ma Rózsa Ferenc és Zrínyi utcák, a község szép utcái./ Ebben az időben született a helyi népdal, mely így kezdődött: *"A Bugóca gidres-gódrós, ott jár el a bivealygőzós..."*

Az iparvágány kemecsei végállomásán jelentős rakodóterület volt. Őszi-tavaszig itt tárolták hosszú halmokban a szerencsi cukorgyárba szállításra váró répát. Akkor téli fagyban nem szállították répát. Kenderkaszlak is vártak a Nagyhalászba való szállításra.

A burgonya termelésnek nem volt kiemelkedő jelentősége. Volt idő, amikor ipari szesz gyártására is termelték. Amikor lakóhelyünk földművelésének múltjára emlékezünk, említésre méltó, hogy az 1930-40-es években a községben jelentős gyógynövénytermesztés folyt. A borsmenta jellegzetes illatával volt tele a falu. Nyári estéken sok udvarban folyt a mentafosztás, utána egy kis társas tánc. Hasonló volt ez a korábbi kenderdörzsölők hangu-

latához. Ebben az időben az egykori "Páriszeren", a Mikecz-féle "udvarházban" "mentagyár" működött. A mentaszéna legelésével nyert mentaolajat keresték a világpiacon. A II. világháború során megszűnt a nagyföldű borsmenta termelés. Ma csak Nagyhalászban termelik kis területen.

Hatvan évvel ezelőtt négy toronymagyar piros gyárkémény meredt az ég felé. Két üzemem kívül már nem füstölt. A jelenlegi petróleumfinomító az I. világháború alatt megszűnt. A másik két kéményből folyamatosan áradt a fekete füst, mindig mutatott arról fúj a nyírségi szél. A községben Verpecz Bálint műmalma, a tanyán Haas Ignác malom-szeszgyár-olajító hármalomé végzte a mezőgazdasági termények előfeldolgozását. Különös jelentősége volt Haas Ignác mezőgazdasági üzemének, mely az egész Monarchia területére szállította a maloméket. A malomkémények eltűntek, az épületek mint raktárak szolgálnak továbbra is.

A régi földművelést Kemecsen mindig kornak megfelelő mezőgazdasági gépek szolgálták. Voltak vető, szántó és cséplőgépek. A Haas-uradalom munkáját nagyteljesítményű önjáró gőzeke segítette. Keszler Jakab több gamitúra cséplőgéppel végzett bércsépélést Kemecsen környékén. A géptulajdonosok lépést tartottak a fejlődéssel. Gőz, majd benzintorok követték egymást. Az 1930-as években megjelentek a traktorok, felváltották a cséplőgépek ló- és emberi erővel való vezetését, ami ebben az időben portára történt.

A gabona learatása az 1950-es években mindenütt kézi aratással történt. Legrégiben sarlóval, majd kézikaszával. A búzát nagyon sok emberi kéz érintette, amíg elvetéstől a malomig eljutott. A gabona termelését segítő legmodernebb gépek megjelentek lakóhelyünkön, használható egyéni és szövetkezeti gazdaság. Mindenkinek egyetértéssel, hogy a gépek segítik az emberi munkát.

Írásomat azzal fejezem be, hogy a mi nyelvünk búzakarászait a mi nyelvünk "ÉLET"-nek is nevezi. Ez a mindennapi kenyérünk.

Kívánom és kérem, hogy legyen belőlünk mindenkor elegendő a világon mindenkinek!

Kozma István
ny. tanár

Ez volt ám a nagy nap!

A millicentenáriumi rendezvénysorozatot befejező, összegző alkalomnak is tekinthetjük azt a november 30-ai programot, ami némi túlzással megmozgatta Kemecse apraját-nagyját.

A helyi népfőiskolai szervezés majd egy évvel korábban látott hozzá az előkészületekhez azt a célt kitűzve, hogy bemutassák a helyi saját

2-től 4-ig a kismesterségek mutatkoztak be, s bárki kipróbálhatta a kosárfonás, a korongozás vagy éppen a gyöngyfüzés fogásait.

Ezt követően nyílt meg a könyvtárban az a kiállítás, amely *Pusztai Endre* református lelkész különböző korok és stílusokat idéző festményeit tárta a közönség elé. Ugyancsak neki köszönhető az egyházi témájú, bibliai tárgyú könyvekből, iratokból összeállított tárlat. Mindezt Szentpéteri

lépők életkori skálája a három évestől az emberi kor legvégső határáig terjedt...

A producók között akadt néhány olyan is, amely bizvást megállta volna a televízió képernyőjén is. Különösen nagy tetszéssel fogadta a

közönség a furulyázó gyerekeket, a reformátusok énekarát vagy *Dubóczy Krisztina* versmondását.

Osszegzésül joggal állapíthatjuk meg, elismerés illeti a lelkes szervezőket, a program valamennyi résztvevőjét, s a többszáznyi közönséget.



szokásokat, szokásokat, s nem keveset sorban az itt élő, különböző korosztályokhoz tartozó emlékeket. A szervező munkát a közművelődési bizottság segítette, a képviselő-testület pedig anyagilag támogatta.

A jeles nap 9 órakor kezdődött az iskolában, ahol a gyerekek boihapiacon csereberéltek megunt, de még jó állapotban lévő holmijaikat. Délután

József polgármester ajánlotta a szépszámu érdeklődő jóindulatába.

Szótán 5 órakor kezdődött a váruvart *Ki mit tud?!* Szinte hihetetlen, de igaz, nem kevesebb, mint 170 résztvevő mutatta be tudását a legkülönbözőbb műfajokban. Volt itt ének és tánc, zene és vers, s mivel sem alsó, sem felső korhatárt nem szabtak, a fel-



Helyesen, szépen...!

"Nem elég magyar anyanyelvűnek születnünk, tanulnunk kell magyarul a sűrűn."

Nagy László szép gondolatának jegyében vettek részt a kemecsei Általános Iskola tanulói a november 7-én megrendezett helyesírási versenyen.

Az évfolyamonkénti megmérettelésen legjobban szereplő diákok, továbbjutottak a Rétközi Iskolaszövetség versenyére, Sényőre.

Iskolánkat *Gergely Katalin*, *Pusztai Judit* (5. o.), *Iglai Edit*, *Petró Renáta* (6. o.), *Kéri Miklós*, *Balázsi Nikolett* (7. o.), *Pusztai Katalin* és *Szelik Nóra* (8. o.) képviselték.

A nagyszámu lelkes helyesíró között a sényői versenyen is kiválóan szerepeltek *Kéri Miklós* (2. helyezes) és *Balázsi Nikolett* (3. helyezes) hetedik osztályos tanulók. Folyamatos, kitartó munkájukért dicséretet érdemelnek. Gratulálunk felkészítő tanáruknak.

Magyar munkaközösség

Prózában

November 28-án prózamondó versenyen vettünk részt. A versenyt a Rétközi Iskolaszövetség szervezte, melyet a bujai általános iskolában rendeztek.

Iskolánkat *Korpai Katalin* (2. o.) *Lutter Hilda* (3. o.), *Mezősi Richárd* (3. o.) és *Gergely Katalin* (4. o.) képviselte.

A színvonalas és népes mezőnyben (évfolyamonként 25-28 versenyző) a mieink 6. és 7. helyezést értek el.



Sport * Sport * Sport * Sport

Sportmérleg 1996-ról

Amint arról legutóbbi számunkban írtunk, augusztusban lemondott tisztségéről Gergely Gyula, a sportegyesület elnöke, s utódja a polgármesteri hivatal munkatársa, Kardos Csaba lett. Őt kértük arra, hogy vonjuk meg a vége felé járó esztendő sportmérlegét.

– Az egyesület öt szakosztállyal működik. A labdarúgó szakosztályban mintegy harmincan sportolnak, mind a felnőtt, mind az ifjúsági csapat a megyei II. osztályban játszik. Sok gondtal küszködünk, hiszen idény közben változott a

szakosztály vezetése, időnként elpártolt tőlünk a szerencse, s néha a játékvezetőkkel is hadilábon álltunk. Mindez együttesen magyarázza az utolsó helyet, de meggyőződésem, hogy ez nem tükrözi focistáink valódi képességeit, tudását. Célul tűztük ki, hogy tavasszal megkapaszkodunk és tisztes helyezést érünk el. Ezt várja el tőlünk és meg is érdemi maroknyi, de roppant lelkes közönségünk.

– **Mi a helyzet a többi szakosztályban?**

– Férfi kézilabdázóink alig egy tucatnyi játékosal a körzeti bajnokságban játszanak, miként néhány sakkozónk is. Ők voltaképpen egy-egy baráti közösséget jelentenek, s erőnk-

höz mérten támogatjuk őket. Jól felkészült, eredményes gárda a pingpongozóké, 6-7 tehetséges fiatalal. A karate szakosztályban a 9 évestől a 35 évesig mintegy 15-en sportolnak, köztük néhány lány is. Utóbbiak egyike **Mezősi Marina**, akit korosztályában országosan is jegyeznek.

– **Mennyivel gazdálkodtak idén?**

– Egymillió-négyszázezer forinttal, melynek döntő hányadát az önkormányzati támogatás tette ki. Vannak olyan képviselők, akik a tiszteletdíjukból áldoznak a sportra, s nagyon tiszteletre méltó az a néhány vállalkozó, akik lehetőségeikhez mérten, akár csak havi párezer forinttal is segítenek. Mondanom sem kell, a pénz zömét a foci kapja.

– **Milyenek a tárgyi feltételek?**

– Szerények, de nagyjából kielégítik az igényeket. Az asztaliteniszezők, a kézilabdázók és a karatékások az általános iskola tornatermében gyakorolhatnak. A focipálya szabványos méretű, szertárral, öltözővel. Örömmel vettük, hogy az önkormányzat nemrégiben rendezte a felújítást.

– **Mik a tervei jövőre?**

– Arra készülök, hogy a 1997. évi költségvetés megtervezéséhez leleszem az asztalra szakosztályokra lebontott működéshez szükséges igényeket. Azt szeretném elmondani, hogy a képviselők viágozólássák, mennyit, mire adnak buszköltségtől a felszerelésig. Mi pedig tudni fogjuk, ennyit kell gazdálkodni, s ne kelljen közben "koldulni".

Országos hírű karatékák

Az 1990-es év végén alakult szakosztály hat év küzdelmes, szorgos munkája eredményeként országos hírűvé, országos rangúvá fejlődött. Az 1996-os év különösen szép sikereket hozott a lelkiismeretes edzőnek és tanítványainak.

Május 4-én Várpalotán a kyopont kumite országos versenyen gyermek flú könnyűsúlyban Ifj. Nemes József első, gyermek

leány könnyűsúlyban **Mezősi Marina** második, **Nemes Éva** harmadik lett. Serdülő flú könnyűsúlyban **Hajnal Ákos** szintén a második helyre küzdötte fel magát.

Szeptember 21-én Gyulán újabb kiemelkedő sikereket szereztek. Gyermekek leány könnyűsúlyban **Mezősi Marina** második helyezétként kapott érmet.

November 2-3-án Veszprémben az országos utánpótlás bajnokságon tündököltek versenyzőink, ahol Ifj. Nemes József újra első lett.

A Taurus Agrotyre Vállalat jelentős összeggel támogatta a szakosztályt, de a WEST SERVICE és a Bábolna Sziget szintén hozzájárult a sikeres szerepléshez.

Sporttevékenységükhöz gratulálunk, további sikereket kívánunk, a támogatásunk szívből köszönjük.

a karate szakosztály



Tóth István ezüstérmes

A dániai Silkeborgban a múlt hónap végén rendezték meg a fekvényomó világbajnokságot. A mozgáseuríttek november 29-én léptek a nyomópadokhoz, és a kemeesei Tóth István 60 kilogrammos súlycsoportban 137,5 kilós teljesítményével úgy végzett a második helyen, hogy két alkalommal is megjavította saját országos rekordját. A Start Vállalat színeiben versenyző sportoló kiutazását az önkormányzat 15 ezer forinttal támogatta, miközben ugyanezt a Start nem tette meg...